

מסורת הש"ס

(א) חולין פב. קדושין מ. וזבחט ט.; (ב) חולין פא.; (ג) חולין כג.; (ד) לעיל כ.; חולין פב.; פסטה מת. ע"פ.; (ה) קדושין מ. חולין קנח. וזבט חילת דמנל דבי רבי ישתמטל נאמר מכשיר וכו'., (ו) חולין תח.; וזבחט ט. לעיל יח., (ז) נפ"ל געל תל., (ח) יומת פה.; (ט) לעיל יח.; (י) צ"ל כאשס.

הגהות הב"ח

(א) גמ' אהינן כן אם עד; (ב) שם במשנה ובכל שעה שילת הדואו היס; (ג) שם מי שפני שבכשרות כ"ל איזיבת שפא על ידו ספק; (ד) שם משני שבכשרות כ"ל איזיבת שפא על ידו ספק; (ה) שם משתמטל נאמר דמנל דבי רבי ישתמטל נאמר מכשיר וכו'., (ו) חולין תח.; וזבחט ט. לעיל יח., (ז) נפ"ל געל תל., (ח) יומת פה.; (ט) לעיל יח.; (י) צ"ל כאשס.

רבינו גרשום

בהנאה: עגלה ערופה אימתי נאסרת בהנאה רב המטנא אמר מחיים: משעת יירדתה לנחל חיות: ושושט פרת חטאת כר ו' שמעון פוטרי משום אותו ואת בנו. דר' שמעון סבר שחיטה שאנה ראויה לאכילה לא שמה שחיטה ופוטרי ורובנן סברי שמה שחיטה ודריס משום אותו ואת בנו: אלא אי אמרת לאחר עריפה: אסור בהנאה ולא המטנא אמר: פטר ו' שמועין. כי שחיטה קורט עריפה ודא אחיטתה ראויה היא דאיתוי אלא אסורה בהנאה: וכו' תימא סבר ו' שמעון געני' בשחיטה כשרה: ודשחיטת עגלה במקום עריפה היא דשחיטתה אסורה בהנאה כמו עריפה: והתנן הכשר כפרה כו'. איזיבתק. רבא: לבתר דתנן. רב המטנא: אמר רבה ברי' מ' לא אמרי' ליה ד' שמעון. סבר עגלה בשחיטה כשרה ושחיטתה היא אסורה בעריפה ולא חיות בעריפה ראיה: ורב המטנא סבר. אי"כ לא שגמיתו וכו'. אלא לאו שמה אסור בהנאה ובהכי פליגי כדאמינא: אמר רבא מנא אמנא לא. לדאורי עריפה אסור בהנאה: מדרתנן עגלה וכו' אלא אם עד חלה גערפה נמצא והדורג תצא ורתנא בפרה ואי אפרת מחיים אסורה משעת יירדתה אמאי תצא כר. תני אם עד שלא נראית לעריפה כלומר אם קורט יירדתה לנחל איתנן שניאית' לעריפה נמצא והדורג תצא ותרתנא בערי. הא מאחר שירדה שניאית לעריפה אפי' מחיים אסורה: ואי ס"ד מחיים אסורה היכי אמר כשרה ספיקה הא עדיין שבמנצא עריפה אסור: אמר לך רב ההורג עדיין לא ניפרי דביתוי לא געירפה ואמאי תקרי. אמר לך רב המטנא תנאי היא וואא דאמרי כהאי תנא דבי ר' ישעישעאל: נאמר מכשיר ומכפר בפנים. היינו אשם מצורע שבכשירו ליכיל בקדוש

גבול שמעט. מאימתי נאסרת: ר' **שמעון פוטרי**. מאותו ואת בנו: **שחיטה שאינה ראויה**. באכילה כגון הא דאסירא באכילה דלא מחיים נאסרו כולן: **אמאי פטר ר"ש שחיטה הראויה**. לאכילה היא: **וי יומא קסבר ר"ש עגלה שחיטה כשרה**. לכפרתה והוא לה שחיטה שאינה ראויה לאכילה ^(א) וזו ומשמע

דשחיטה במקום עריפה קיימא:

יו הכשר כפרה. כפרה אדומה:

אינה כן. יו' באשס"י תלוי דבהא לא

פליגי רננן אס עד שלא גערפה תלא

ותרתנא בערד: הא איספסא מחיים.

כשירדה לנחל איתנן: עד שלא נראית לעריפה. דלא ירדה לנחל איתנן:

משנערפה סקבר במקומה. גערפה אין

לא גערפה לא: **סנאי היא**. אי אסורה

מחיים אי לא דתנא דבי רבי ישמעאל

סבר מחיים אסורה: **מכשיר פנינים**.

אשם מזורע: מכפר. ^(א) חטאות

ואשמות: **מכשיר בחוץ**. כפרי מזורע:

מכפר בחוץ. שעיר המשתלח ועגלה

ערופה: **מה מכשיר האמור פנינים**

עשה זו מכשיר. אשם מזורע כמכפר

כשאר חטאות ואשמות: **אף מכשיר ומכפר האמור בחוץ עשה זו מכשיר**.

כפרי מזורע דאסורין בהנייה מחיים

כמכפר בשעיר המשתלח ועגלה ערופה.

אלמא כסירא ליה דעגלה ערופה

מחיים אסירא דכי היכי דגמר מכשיר

ממכפר יו' יליף מכפר ממכפר עגלה

משעיר ושעיר ודאי אסור מחיים כשאר

קדשים. והכי מפרט במשכת קדושין

בשיליה האשם מקדש ^(דף קמ.):

במתני' עד שסננים ^(ה) **נניס הספק**.

ושאר ימות השנה הוא דאיכא למיחש

בספק שמה חטא ^(א) או שז עון או

לאו אכל השתא ליכא למיחש דלא

כיפר יום הכפורים: **גמ'** **לגנן עליו**.

מן היסורין עד שיוציע לו: דלמא אשם תלוי. מדקיל כולי האי דלמי

על הספק איכא למימר נמי דדעיו

כעולה ושלמים דלחו בחובה כגון

עולת ראייה ושלמי חגיגה ואלו

כנדבה אשם תלוי נמי אחי בחובה

וכנדבה: גליון מאי עעמאל דרבי אליעזר **אי סלקא דעסק חובה כו'**. מאי

עעמאל דרבי אליעזר דלמר אשם תלוי

צא כנדבה היינו עעמאל דאי ס"ד

חובה הוא צא אס כן כי מתיידע ליה

ודאי אמאי מיימי חטאת והלא כזר

דכוזין עולה ושלמים. עכש"ג:

המביא אשם פרק שישי כריתות

אמאי פטר ר"ש שחיטה ראויה היא.

הקשה הר"ר משה האן לשני

דשחט אמה ואח"כ ערפה ^(ט) דעריפתה זו היא שחיטתה

דאימא יזן פרק שני שעירי ^(יומא דף סד.) דחיימו לזקק זו היא

שחיטתו ויש לומר דמכל מקום לא היה לו למנא יטן לקרות ושחטה

דהתם אין צברייתא ושחטה רק צעי

לאשכותי ציה מחוקר זמן במשתלח:

הא איתפרא לה מחיים. ואל"ת ומה

בכך והכי אשם ודאי דנודע עד

שלא נשחט ילא וירעה ויש לומר דיש

לנו לדמיוי עגלה ערופה לאשם תלוי

שצאה לכפר הספק שעל ספק צאתה

מחלה כיפר ואס כן דמיתסר מחיים גס

תנאי היא נאמר מבכשיר ומכפר

בפנים ונאמר מבכשיר ומכפר בחוץ

בחוץ בו' אף מבכשיר ומכפר בחוץ

עשה מבכשיר. פירוש לפורי מזורע

כמכפר עגלה ערופה ^(י) קשה ומנלן

דמיתסרא מחיים אימא דיליף מעגלה

ערופה ופזורי מזורע נאסרים

לאחר שחיטה וכן קשיא פרק האש

מקדש ^(קדושין דף נ. וס.) דמיימי מינה

דלפזרי מזורע מיתסרי מחיים ובקונוט'

פירש כאן אלמא כסירא ליה עגלה

ערופה אסירא מחיים דכי היכי דמכר

מכשיר ממכפר כל שכן דגמר מכפר'

ממכפר עגלה משעיר המשתלח ושעיר

המשתלח ודאי אסור מחיים כשאר

קדשם ודוחק יז ור"י מפרט דמכשיר

בחון היינו משולמת ובמקלות ספרים

הוא כתיב ור"פ אף בחון עשה מכשיר יטן

משולמת דאסור בהנאה כמו עגלה

ערופה והדר נילף ^(י) עגלה ממכשיר

כי היכי דאסורה מחיים גבי נמי עגלה

והכי נמי שחוטה אסורה מחיים וימא'

השתא כן דקדושין ועוד יט י"ל ^(י) ^(בבב.)

התם על כיוון כך צנין אב דמכשיר

מכפר לא אשת אלף ללמד עד

לפזרי מזורע דאסירי מחיים דאי

לאחר שחיטה ל"ל ^(ט) מלל תאכלנו

לרבות השחוטה שמועין אסור הנאה

וא"ת ^(א) ולא תאכלנו היכי משתמע אסור

הנאה והלא הוא כתוב גבי עופות

טמאין דמותרין בהנאה וי"ל יט דגלן

קרא דשחוטה מיתסרא כפרא הוא

שגס המשוולת שתאסר על השילוח

שצדקא הוא ששכינן שוות עד גמר

מזולת ואסור צבמשתלח היינו אסור

הנאה הילכך שחוטה נמי מיתסר בהנאה

וכן ל"ל כסוגיא דהתם:

אשם

כשר: זן ומכפר האמור: זן שחכנס לבית הספק: זן על דבר שזדורג כרת: זן הכיפורים חייבי אשמות: זן שבא לידו ספק: זן מכושרתה לאכול

כו'. [תשאת העוף כר] הספק. נדה חוס' דיה ומביא ד' ע' ע"ל: זן נודע לן הרי זו תקבר: זן הוא וכו' מתיידע: זן על חיבת מה נרשע עליו

קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקר: זן בחובה אתו נמי בגרבה כו' נמי איצי' דאחי: זן כתיב. ס"א תנא ואת' י' נמוחק: זן ר' חנינא

חיבת חייא נמוחק: זן על חיבת ומשמע נרשע עליו קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקר: זן מיה"ד כשר כפרה ואת' ח' נמוחק: זן כן

כאשם תלוי דבאה כו' רבנן כאשם אלא אם: זן ממכפר כ"ש דיליף מכפר: זן חטא שות תיבת או נמוחק: זן חלל השחט מוטגניזואו לישינ:

זן כדאיאת בפי' שני. זן לתנא לקרות שחיטה דהתם: זן ודוחק דאי"כ עיקר ההוכחה הוא חוץ מן הספר ורבינו מפרש את' י' נמוחק:

זן ממכשיר ג"ל שחמר כאן ועיין בתוס' קדושין: זן ועוד יש לתרץ ההיא דהתם דעל כיוון: זן יי"ל כיון דגלי:

זן כעולה ושלמים עולה ושלמים לאו אתו רבי: זן אסיר לך רבנן עולה ושלמים. איצי' דאתו נמי בחובה שלמים כגון

שלמי עצרת [ועולה גנזן] עולת ראיה עיקר כי בחיבי בתורה חוללה בגרבה כתיבי דכחא אז עולה קרבנו כן והקרי ואז דכחא שלמים קרבנו אשם תלוי עיקר שלו בחובה כתיב אלא בגרבה:

כה.

עין מושפט נר מצוה

יד א מיי נפ"י מהל' רוחל הלכה

זו ב מיי פ"י"ב מהל' שמיטה

הלכה זו:

זו ג מיי פ"י מהל' שמיטה רוחל

הלכה זו:

יד ד מיי פ"ח מהל' שגגות

הלכה א:

יד ה מיי פ"ג מהל' שגגות

הלכה זו:

יד ו מיי פ"ח מהל' פסוקי"מ הל'

יב:

ובסבין חברייא למימר.

וסבין התלמידין מנעמס לומר

(בבבוס טו.) בבבילי צני היטיבה

(חולין צב.) יירדתה לנחל

איתן. היא הורמלת לה טס עריפה

ואוסקתה ^(קדושין טו.). עגלה

ערופה אינה כן. כאשם תלוי

לרננן. דלס עד שלא גערפס נמלא

הסורג תלא ותרסג בערד ודשיר

(בב) כשאר חולין ^{(פסחה יח. חולין}

צב.) ודאי תנא למ ליה הא דלמתינן

כמה דומי עגלה ערופה

נאסרת מחיים וירידתה לנחל חיות

אוסקתה ^(פסחה יח.). נאמר

מכשיר ומכפר בפנים. מכשיר

פנינים. אשם מזורע ^(קדושין יז.)

חולין טו.) ותשולת מחוקרי כפרה

דזנין ויולדות שאין כאן אלף

לכשרין בקדשם ^(חולין טו.) חל

מכפר פנינים. כל חטאות ואשמות

^(טו.) כל הקצנות ^(קדושין טו.) חוץ

ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ.

מכיר בחון לפרי מזורע יטן

לטהי ^(חולין טו.) כפרי מזורע

מכשיר בחון כן. שהי חון לגיז

נעשית מלחה והלכשיר חל

המזורע ^(קדושין טו.) מכפר בחון.

עגלה ערופה ^(טו.) שעיר המשתלח

^(חולין טו.). בפנים עשה בו

מכשיר כמכפר. כל חולן כן

אשם תלועה לגבי אשמות ^{(קדושין}

טס המכשירין קריסם האמורין

שטן ^(חולין טו.). בחוץ עשה

מכשיר. נפריס. כמכפר. שעיר

המשתלח. דאסור במוס. דעמי דאלי

לשס. שצאה שישול הטרול נמלא

ישיה דאלי למחנח ^(טו.). מתגרס.

אדס אשם תלוי בכל יום. שאין

לן אשם אשיו עומד כספק חטא

^(בבבוס טו.) שכל יום הוא עומד

כספק משתא ולכו נוקפו שמה חטא

ומלכו ששכרי הסמוך אשם תלוי

לקריב ולטול היכא דסוחט ספק

חטא בעצמם. ודאי נמי מן סכדי

דכל יומא כספק חטא קאי ^{(חולין}

טו.) המצור הדוד. שמוטס ^{(עטרי}

ח.) צבית המקדש נשכר ^{(שבועות}

ב"ב קטו.) המהין עד שתבכע

לביית הספק. לומר המתן עד

למהר שס מקלח ספק שמה חטאת

היום. אכל מותאלי יום הכפורים אין

לחוס ככן. דהא כיפר עליו יום

הכפורים על ספקו. דלחמתינן

חייני חטאות תלוין שנכר עליון

יום הכפורים פטורין ^(עטרי יח.)

וחייבי אשמות תלוין

פטורין. דיום הכפורים ממפר

עליהן ^(יומא פה.).

שיטה מקובצת

א' ריש. עני תני: במזות (דף קא

ע"ט): מ בעגלה כשר בעגלה

פסול כפרה על חיבת ערופה

נרשם קו מלמעלה להורות כי

לפ"ד ראוי למחקר ובממשנה

בחולין ליתא חיבה זו: כי כשרה

ספיקה תנאי היא דהא דבי רבי

ישמעאל נאמר עיין בערוך ערך

לאכול

כו'. [תשאת העוף כר] הספק. נדה חוס' דיה ומביא ד' ע' ע"ל: זן נודע לן הרי זו תקבר: זן הוא וכו' מתיידע: זן על חיבת מה נרשע עליו

קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקר: זן בחובה אתו נמי בגרבה כו' נמי איצי' דאחי: זן כתיב. ס"א תנא ואת' י' נמוחק: זן ר' חנינא

חיבת חייא נמוחק: זן על חיבת ומשמע נרשע עליו קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקר: זן מיה"ד כשר כפרה ואת' ח' נמוחק: זן כן

כאשם תלוי דבאה כו' רבנן כאשם אלא אם: זן ממכפר כ"ש דיליף מכפר: זן חטא שות תיבת או נמוחק: זן חלל השחט מוטגניזואו לישינ:

זן כדאיאת בפי' שני. זן לתנא לקרות שחיטה דהתם: זן ודוחק דאי"כ עיקר ההוכחה הוא חוץ מן הספר ורבינו מפרש את' י' נמוחק:

זן ממכשיר ג"ל שחמר כאן ועיין בתוס' קדושין: זן ועוד יש לתרץ ההיא דהתם דעל כיוון: זן יי"ל כיון דגלי: